

SZILÁGY SOMLYÓ

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 28 K, fél évre 14 K, negyedévre 7 K.
Egyes szám ára 60 fillér.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

Társzerkesztő:

B. JÓZSA GYULA.

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 50 korona.

Nyilttér soronként 4 korona.

→← Magánhirdetések megegyezés szerint. →←

A válás bánatja.

Egy fecske még nem csinál tavaszt. De azért annak, aki üde kikeletet vár, van joga és oka: örülni az első fecske láttán is. Elvégre az első után érkezik a második, a harmadik s a többi is és nyomukban — kevéssel időbb-odább — csak bekövetkezik a várva várt tavasz.

Az első fecske örömszerző érkezésének merőben fonákja az, a mit most tollhegyre vennünk benső ösztön kényszerít. Halljuk, hogy városunknak egy ifju kora dacára is érdemesnek mondható polgára családostól együtt messzi utra készül, távol új hazát keresni indul. Fontos, hogy egy vérvesztésekkel teljes háboru utolsó tetsző hullámsapdosásainak idején egyedül teszi. Félő, hogy másodiknak, harmadiknak, sőt többnek is kedve kerekedik nyomában menni s az ő példáján a mi háborus vérvesztéseinket tetejezni.

Ha már erre az elsőre nincsen meg az a befolyásunk, hogy visszatarthassuk őt a tőlünk elszakadásnak tényekbe merevülő elhatározásából, — kisebb, de mulasztóhatatlan kötelességünknek ismerjük, hogy a legegyszerűbb, de egyszerűsággal legkésőbbre vonható ószokkal visszatartsuk azokat, a kikben esetleg hajlandóság ébredne az elhagyás, a kiszakadás példát. Hogy ne lenne ez első után sem második, sem harmadik, sem egyetlenegyedik sem, a ki megszerzi nekünk és önmagának a válás fájdalmait.

A régi időknek sem a régesrégijében, sem a közelmúltjában egyáltalán nem helyeselték a messze új hazákba gravitálóknak elköltözéseit. Soha nem helyeseltük. Nem pedig azért, mert az ily kiköltözések — különböző fokozatokon, de bármily kis mértékben is — népünknek határozottan vérvesztését képezték.

Pedig a háboru előtt esett kiköltözések olykor kimagarázhatók, vagy legalább is menthetők voltak. Ha nem egyéb, hát azzal, hogy — legtöbbször — nem bordonák magukkal a véglegesség bélyegét. Legtöbbször kivándorlónak azzal a céllal távoztak, hogy a tengeren túli idegenben kiadósabbnak és duzsabbnak ígérkező munkakalkulációkat kihasználván, tőkét gyűjtsenek, melynek gyümölcseit aztán egy idő múltán szülőföldjére visszatérve, itt élvezi és hasznosítja, magának, de gyakorta közvetlenül a köznek is javára. Sokan így is vitték keresztül tervüket és visszaköltözésük után a válás fájdalmait tetejezeten kárpótolták a viszontlátás tartalmas örömeivel.

A jelenleg városunkszerte hírlésben levő kiköltözéseknek ily mentsége nincs. A családfe minden ittlévő ingóságából az uton nélkülözhetőt áruba bocsátja s e tényen kívül azzal is bizonyosságát adja elköltözése végleges voltának, hogy egész családját magával viszi. Hogy ily nagy elhatározására mi indíthatta, nem tudjuk, nem is kutatjuk. Elképzeljük azonban, hogy a midőn rendre eltépdés minden köteléket, a melyek kies városához fűzte gyermekkorától óta, szívelelke megnyíllott a fájdalomtól. S hasonlóan így, a mikor kótyavetyén ad egy-egy ingóságot, a melyeknek mindenikét a férfiasan becsületes munka verejtékével szerzte meg. Ezen elkerülhetlen fájdalmak közé nem akarjuk még súlyosbíttatni belévegyíteni az emlékeztetést arra az örök igazságra, melyet nagy költőnk eképen fejez ki: „Szívet szeréljen az, a ki hazát cserél!”

Gondoljuk és érteni tudjuk, hogy derék polgártársunk mind e fájdalmakat jelenleg csak könnyen elviselhetőképpen érezi, — minthogy egy kudarcot vallott hosszú véres háboruban tényleges részvétele, annak ezer kipihenetlen fárada, méltatlan gyötrelme s ráadásul egy hosszú fogság esernyi szenvedése elszibbasztották lelkét. De a lélek szibbadtsága is, akárcsak a testé, egy időn túl véget ér. A szibbadtságon túl pedig kétélűvé lesz a most csak egy szerrel és gyöngén hasgató fájdalom.

Ezekért, az ő reá elkövetkezendő égő szenvedésekért nagyon nehéz szívvel bocsátjuk el a messze és örökre távozt.

De nemcsak ő érte és a reá váró sorsért nehéz a mi szívünk, hanem ezért az istenadta földért is, a mely a mi városunk s e földdarabnak veszteségeért.

Senkit sem feljebb, sem lejjebb nem taksálunk a ki emberfia: de kimondjuk mindenkiről az őszinte szót, mely a valóságot fedi.

A valóság pedig az, hogy valamin a velünk ellenséges és a velünk barátságos népeknek sok kisebb-nagyobb emberfészke, úgy Szilágysomlyó város is sokat veszített a most muló hosszú harcok alatt munkás kezéből, érző szívekből és nemese gonolkozó agyakkból. És az a sok egyen-egyen is nagy hiány, keserves veszteség most. A ki pedig az amugy is megrikult sorokat még csak eggyel is a maga önként száműzetése által ritkítja, — Szilágysomlyó városának fájdalmas kárát és nehezen pótolható veszteséget okoz.

B. Józsa Gyula.

Magyarországi hírek.

A jövő igazáért.

A magyar kultuszminiszter a hivatalos lap legutóbbi számában rendeletet tett közzé az ifjúságnak a középiskolákba való tudulása ellen. Minden tanulónak, ki az elemi iskola negyedik osztályát elvégezte s a gimnázium, reáliskola, vagy leány középiskola első osztályába akar beiratkozni, előzőleg kötelező felvételi vizsgát kell tennie. Felvételi vizsga írásbeli és szóbeli. A sikertelen vizsgát csak egy év múlva lehet megismételni. A rendelet célja az, hogy az ifjúságot az ipari pályákra terelje.

Kiviteli díjtételek.

A Budapesti Közlönyben pénzügyminiszteri rendelet jelent meg a kiviteli díjakról. A mezőgazdasági cikkek közül a széna métermázsáját 50—1000 koronáig adóztatják meg kivitel esetén. A marhabőr kiviteli díja kgként 20—30 korona. Régi képzőművészeti és a műipari tárgyakra 10—20 százalékpontos illeték esik. Elő művészek és műiparosok munkái nem esnek kiviteli adó alá.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Eljegyzés. Szűk családi körben igen kedves házi ünnepély folyt le a hó 19-én Baltha Elemér gyógyszerész vendégszerető hajlokában. A házi gazdának és nejeének B. Józsa Annának egyik szép és bájos leányát, a mult hónapban „jól” érettegizett Baltha Iziköt eljegyezte városunk orvosi karának egyik méltó büszkesége, dr. Mártonffy István, néhai dr. Mártonffy Lajos igazgatótanárának és nejeének Merza Gabriellának fia. A jegyváltás tényét estebéd követte, melynek fogásai között nem hiányoztak a leendő ifju párra a jó Istentől áldást kérő magyaros toasztok sem.

— Képkilátás Margittán. Róm. kath. főgimnáziumunk rajztanára, Bardócz Lajos a hó elején Margittán kiállítás rendezett legújabb festményeiből. A kiállítás nagy erkölcsileg, mint anyagilag szép sikerrel járt. Az ottani intelligencia tagjai mindnyájan nagy lelkesedéssel látogatták a kiállítást s a legnagyobb elismeréssel adózván a kiállítónak, csaknem összes képeit megvásárolván.

— Az uttleveleket nem kell Bukarestben láttamoztatni. A bukaresti főhadiszállás július 15-től kezdve az uttlevelek ellenőrzését a rendőr- és megyei prefekturák mellett működő irodákra ruházza. Ezzel egyidejűleg az utazás előtti láttamoztatási kényszer is megszüntetett.

— Magyar színikerületek beosztása. A szinigazgatók kolozsvári ankétján egymás között megállapodtak a szinigazgatók a kerületek beosztása felett. Ezt a beosztást be is nyújtották a szinészeti felügyelőséghez és a miniszteriumot a koncessiók jóváhagyására kérték. A megállapodás szerint Dés—Zilah—Szilágysomlyó—Beszterce—Szászváros—Gyergyószentmiklós—Szamosújvár—Gyulafehérvár és Erzsébetvárosból álló kerületet Gáspár Jenő igazgató kapja.

— Bárányhimlő a városban. Nem kell megijedni. Nehány eset gyenge lefolyású. Fenn is járnak vele, a mi nem is jó és nem is szabad. Tessék tudomásul venni és a betegekhez idegen gyermekeket nem bocsátani. Sőt a háztartásban levő egészséges gyermekek is maradjanak otthon, hogy ne vigyék el a bajt máshová. Mert igaz ugyan, hogy a betegség enyhe, de mégis többé-kevésbé egy-egy mérsékelt lázzal jár 1—2 napig, de ez is elég szenvedés és kellemetlen az ápolókra, az esetleg éjjeli viaszításokra. Tehát jobb elkerülni óvatossággal. És ha lehet, elkülöníteni a beteg gyermeket az egészséges gyermekektől. A jelenlegi rendszer szerint az ilyen betegeket be kell jelenteni a hatóságnak.

— Hirdetmény. A helybeli térparancsnokság 59—1920. számú rendelete alapján közhírré teszem, hogy minden tulajdonos köteles sortőseit és szárazas állatait az udvarán tartani, úgy hogy azok ne kóboroljanak a város utcáin és idegen kertekben. Folyó hó 16-tól kezdve a térparancsnokság alkalmazottjai ezen rendeletet ellenőrizni fogják és a szabádon és a kóborlásban talált ily állatok el lesznek kobozva és átadva a csapatok élmezőjére. Az állatok csak este 8—9 óra között és csak félreeső utcákon hajthatók be a legelőre. Horváth, rendőrfőnök.

— Talált jeggyűrű. A rendőrfőnök közhírré teszi, hogy folyó hó 18-án a Városi szálloda udvarán egy darab arany jeggyűrű találtott. Igazolt tulajdonosa a rendőrségen átvetheti.

— Kéményseprési díjak megállapítása. Szilágysomlyó város tanácsa, mint Iparhatóság, a kéményseprési díjat július hó 15-étől további rendelkezésig, illetve az alábbi díjszabályzatnak a viszonyok megváltoztával leendő újabb revízió alá vételéig a következőkben állapítja meg: Egy földszinti kémény egyszeri sepréséért 2 K. Egy emeletes kéményért 3 K. Minden további emeletes kéményért 1 K. Egy földszinti kémény egyszeri kiégetése 5 K. Emeleti kémény kiégetése 8 K. Minden további emelet kiégetése külön 1 K. Egy drb. egysütős takaréktűzhely seprése 2 K. Kétsütős takaréktűzhely seprése 3 K. Egy db. Kályha seprése 1 méter csővel 2-50 K. Minden további méter cső 60 fillér. Szilágysomlyó r. t. város tanácsának 1920. július hó 6-án tartott ülésében. Deleu, polgármester. Hegedűs, főjegyző.

— Bucsú. Minthogy a szilágysomlyói posta- és távirdahivatal vezetésétől megváltam, a városról való távozásom alkalmával jó ismerőseimtől, valamint a város tisztelt közönségétől ez uton veszek szíves bucsút. Jakabos Gergely, posta- és táv. felügyelő.

— Hirtelen halál. Nagy izgatottságot keltett Hidvégen, hogy egy kis 7 hónapos csecsemő — a ki ugyan nem szoptott, mert csak tehéntejjel volt táplálva, — hirtelen meghalt. A pletyka felverte a falut, de a közigazgatást is. Kiszállott a járásbíró és megállapította, hogy vaklárma volt az egész. A kis csecsemő heveny bélhurutban halt el. A mi elég gyakori, nem szoptó, hanem mesterségesen (és falun) táplált kiadéknél. A bíróság eljárása azonban a bejelentő közegekkel szemben folyamatban van.

— Az orosz-lengyel harctérről meglepő hírek érkeznek. Középeurópa sorsa most dől el az orosz-lengyel élethalál harc során. A vörös hadsereg döntő fölényrel üldözi és szórja szét a pánikszertűn visszavonuló, menekülő lengyel hadsereg-foszlányokat. Ugy látszik, hogy az orosz hadsereg olyan hihetetlenül gyors előnyomulása a lengyelek ellentállását ma már teljesen lehetetlenné teszi. A közelebbi napokban a szovjetseregek Lemberget, Branovicit is elfoglalták. Délen Galícia teljes megszállásához, ésazon pedig Varsóhoz közelednek. A lengyel kormány már elhagyta Varsót, előbb azonban megüszente az oroszoknak, hogy békét óhajtana kötni.

Hadbírósági ítéletek.

Az I. Vadász Hadosztály parancsnoksága 1920. május 1—30-ig terjedő időben a következő ítéleteket hozta: 1. Otrók Pál aradi lakost lopásért 6 hónapi elzárásra. 2. Lux Antal aradi lakost lopásért 6 hónapi elz. 3. Abjoc József makói lakost az erdélyi csapatok parancsnoksága által kibocsátott 3. sz. rendelet elleni vétsége miatt 6 havi elz. és 100 lei pénzbüntetés. 4. Vörös József aradi lakost 2 havi elz. és 500 lei pénzbüntetés, mert egy román katonát megvert.

A 6-ik hadtest hadbírósága 1920. május 1—30-ig közötti időben a következő ítéleteket hozta különböző cselekedetekért: 1. Némethy Lászlót 1000 lei pénzb. 2. Némethy Gábornét 1000 lei pénzb. az erdélyi csapatok parancsnoksága által kibocsátott 3. sz. rendelet elleni vétsége miatt. 3. Gadó Lajos rákosi lakost 2 hónapi elzárás és 2000 lei pénzbírságra az erdélyi csapatok parancsnoksága által kibocsátott 3—21—2 és 25. sz. rendeletek vétsége miatt. 4. Barfai Babrilla udvarhelyi lakost 2000 lei pénzb. a következő pontok elleni vétsége miatt: 77. c. p. combinat cu 50—51 Tit, 2 ad. — 5. Guenesirra Ilona kolozsvári lakost 500 lei pénzb. az erdélyi csapatok parancsnoksága által kibocsátott 21. és 25. sz. rendelet elleni vétsége miatt.

A 18. Gyaloghadosztály Hadbírósága a következő ítéleteket hozta 1920. május 1—30-ig terjedő időben különböző cselekedetek miatt: 1. Zsigmond Gerő székelyudvarhelyi lakost 4 hónapi elzárásra az Erdélyi Csapatok Parancsnoksága által kibocsátott 3. sz. rendelet elleni

vétsége miatt. 2) Dávid Dezső székelyudvarhelyi lakost 1 évi 6 havi elzárásra és 10,000 lei pénzbírságra ugyanazért a fent jelzett vétség miatt.

A 16. Gyaloghadosztály Hadbírósága a következő ítéleteket hozta a fent említett időközben: 1. Joan Unghiu besztercei lakost 6 havi elzárásra ítélte alaptalan hírek terjesztésén való bűnrészesség miatt.

A 2-ös Vadászadosztály rögtönítélő bírósága a következő ítéleteket hozta 1920. május 1—30-ig terjedő időben különböző vétkek miatt: 1. Márton László budapesti lakost 3 havi elz. és 100 lei pénzb. 2. Török József szemendriai lakost 5 havi pénzb. és 100 lei pénzb. 3. Bartha Gyula kovásznai lakost 1 havi elz. és 100 lei pénzb. 4. Róth Gyula magyarországi lakost 1500 lei pénzb. 5. Stolcz József zaláni lakost 3 havi elz. és 100 lei pénzb. 6. Molnár Jenő nagyváradai lakost 2000 lei pénzb. 7. Fenez Lajos nagyszalontai lakost 5 havi elz. és 100 lei pénzb. 8. Per István nagyszalontai lakost 3 havi elz. és 150 lei pénzb. 9. Hortag László nagyszalontai lakost 6 havi elz. és 2000 lei pénzb. 10. Fodor Pál cluji lakost 3 havi elz. és 150 lei pénzb. 11. Jancu László cluji lakost 3 havi elz. és 150 lei pénzb. 12. Herendef Péter nagyváradai lakost 3 havi elz. és 300 lei pénzbírságra az erdélyi csapatok parancsnoksága által kibocsátott 3, 8, 21, 23. és 28. számú rendeletek ellen vétettek.

Aláírva Greffier. A hitelességéért a II. sz. Tudakozó hivatal főnöke; Capitan V. Iliescu.

Censurat: J. DELEU.

Nyitott kutak a járványok melegágyai, szerencsétlenségek okozói!

Fagy- és rozsdamentes, elromolhatatlan szívó és nyomó, percnként 80—200 liter bőséggel

borított fa-kutszivattyúk

gyártását, átjavítását, gulya- és községi kutak felállítását jutányos árban elvállalja és teljes felvilágosítással szolgál

Szilágysági Gazdák Bankja r.-t.
gazdasági osztálya
Szilágysomlyón.

Egy jó karban levő nagy
Emérleg súlyokkal eladó.
Cim a kiadóhivvtalban.

Könyvnyomdánkban

egy-két középosztályt végzett
fiu tanulónak azonnal fel-
vétetik.

Nyomatott Bölöni Sándor könyvnyomdájában Szilágysomlyón, 1920.

Eladó a Mihaiu Vitezul (Bem-
térén) levő fa bódé.
Értekezni lehet a tulajdonos Kállay
Gyula-val ugyanott.

Cipőkben!

nagy gyári lerakat

STERN TESTVÉREK

áruházába Szilágysomlyón.

A t. vevőközönség szíves figyelmébe ajánljuk a Stern Testvérek cégnél elhelyezett nagy gyári lerakatunkat, melynek képviselőjével és kizárólagos eladásával az ottani piacon nevezett céget biztuk meg.

Hungária Cipőgyár r.-t.

3—10

Nagyvárad.

MEGHIVÁS.

A Szilágysági Gazdák Bankja rt.

VII. és VIII. rendes közgyűlését

Szilágysomlyón, az intézet helyiségében
1920. július hó 30-ik napján d. e. 10
órákor tartja meg, melyre a részvényese-
ket tisztelettel meghívja

az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvvezető és hitelesítők megválasztása.
2. Igazgatásági jelentés az 1918. üzleti évről.
3. Felügyelőbizottsági jelentés az 1918. üzleti évről.
4. Igazgatásági jelentés az 1919. üzleti évről.
5. Felügyelőbizottsági jelentés az 1919-ik üzleti évről.
6. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelőbizottság által előterjesztett 1918-ik és 1919-ik évi zárszámadásról, mérlegről és felmentvények megadása.
7. igazgatóság tagok, felügyelőbizottsági tagok, tisztviselők választása.
8. Indítványok.

Figyelmeztetés. Az igazgatóság évi jelentése, valamint az 1918. és 1919. évi zárszámadások, mérlegek az intézet hivatalos helyiségében közszemlére ki vannak téve és azokat a hivatalos órák alatt a részvényesek magtekinthetik.

A közgyűlésen szavazati jogát az gyakorolhatja, kinek részvénye a közgyűlés előtt legalább 90 nappal nevére átíratott és a ki részvényeit le nem járt szelvényével együtt bármely hazai nyilvános számadásra kötelezett pénzintézetnél letette s az erről szóló letéti jegyet az igazgatóságnak a közgyűlés előtt legalább 3 nap alatt bemutatta.

Hirdetések

A „Szilágysomlyó“ részére
jutányos áron vétetnek fel.